

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΜΥΡΩΝ ΤΗΣ ΛΥΚΙΑΣ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ΥΠΟ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

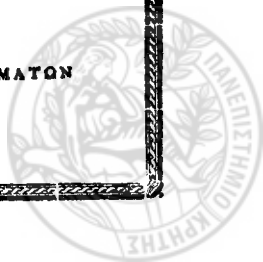

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1897

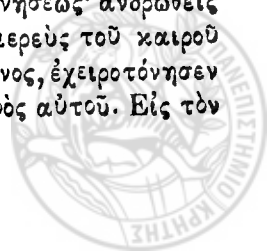
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ

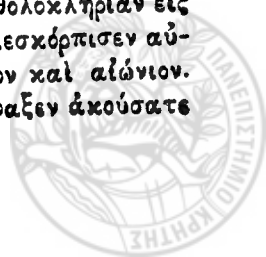

ματουργός Νικόλαος· ἐξ εὐσεδῶν γονέων καὶ χριστιανῶν καταγόμενος, οἵτινες ἦσαν οὔτε πολὺ πτωχοὶ νὰ καταφρονοῦνται παρὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ' οὔτε καὶ πολὺ πλούσιοι διὰ νὰ ὑπερηφανεύωνται· εἶχον δὲ μόνον τὸ ἄρκετον πρὸς συντήρησιν ἑαυτῶν καὶ διὰ τὴν τῶν πτωχῶν συνδρομὴν· περὶ δὲ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν φαίνονται ἐκ τοῦ υἱοῦ των· διότι καὶ ὁ Κύριος λέγει, ὅτι «τὸ δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ του γινώσκεται», ἦτοι ἀπὸ τὸν καρπὸν θὰ καταλαβῆς καὶ τὸ δένδρον. Δὲν ἐγέννησαν ἄλλον οἱ γονεῖς αὐτοῦ υἱὸν οὔτε πρότερον οὔτε ὕστερον καὶ τοῦτο ἵνα φανῆ, ὅτι ἄλλος ἀδελφὸς δὲν θέλει φθάσει αὐτὸν εἰς τὴν ἀρετὴν. Ἀπὸ βρέφος λοιπὸν ὅπου ἦτον ἐδείκνυε τίς ἤθελε γίνεαι εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, διότι τὰς μὲν ἄλλας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἐθήλαζεν ὡς καὶ τὰ λοιπὰ βρέφη, τὴν δὲ Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν οὐδὲ ὡς ἔβαζε τὸν μαστὸν τῆς ἑαυτοῦ μητρὸς εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα εἰ μὴ ἅπαξ τῆς ἡμέρας· καὶ τοῦτο μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Τοιοῦτος ἐφαίνετο ἐξ ἀρχῆς καὶ παιδιόθεν ὁ ἅγιος, ὅτι θὰ εὐαρεστήσῃ τὸν Θεόν. Ἀνατραφεὶς δὲ ἐξηκολούθησεν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἔμαθε τὰ ἀρκοῦντα αὐτῷ γράμματα, καὶ τὰς μὲν ἀτάκτους καὶ ἀπρεπεῖς συνομιλίαις καὶ συναναστροφὰς τῶν νέων καθολοκληρίαν ἐμίσει, ἀγαποῦσε δὲ μόνον τὸ νὰ τρέχῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πάντοτε καὶ μετὰ τῶν φρονίμων καὶ γερόντων νὰ συναναστρέφεται ὅπως λαμβάνῃ παρ' αὐτῶν καλὰς συμβουλὰς ὠφελούμενος ψυχικῶς, καὶ τοῦτο εἶχεν ὡς κύριον ἔργον. Τοιοῦτος δὲ ὢν καὶ παρ' ὄλων τιμώμενος ἔκ τε τῆς ἡλικίας καὶ φρονήσεως· ἀνδρωθεὶς λοιπὸν ὁ ἅγιος καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ καιροῦ ἐκείνου, Νικόλαος καὶ αὐτὸς καλούμενος, ἐχειροτόνησεν ἱερέα ὅστις ἦτο καὶ ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Εἰς τὸν

λόγον τοῦ ἁγίου ἀναφέρεται ὅτι, ὁπότεν ἐχειροτονεῖτο παρὰ τοῦ θεοῦ του ἱερεὺς προεῖπε δι' αὐτὸν ἐνώπιον πάντων, ἐκ τοῦ ἁγίου Πνεύματος φωτισθεὶς, ὅτι ἔμελλε νὰ χειροτονηθῆ καὶ ἀρχιερεὺς καὶ πολλοὺς τεθλιμμένους θέλει παρηγορήσει, καὶ πολλὰς ψυχὰς θὰ ἐξαποστείλῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ὡς τὸ εἶδειξε καὶ ἐμπράκτως ὁ ἅγιος, καὶ ἀλήθευσεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ του καὶ ἀρχιερέως.

Ἀφ' ἧς ὥρας ἐγένετο ἱερεὺς, ὅσας ἀρετὰς καὶ καλωσύνας ἔκαμνε, τίς δύναται νὰ διηγηθῆ; τὰς ἀγρυπνίας, τὰς νηστείας, τὴν ἐγκράτειαν, καὶ τὰς προσευχὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ; Βλέπων λοιπὸν ὁ θεὸς του Νικόλαος καὶ ἀρχιερεὺς, τοῦτον τοσοῦτον μέγαν εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ θέλων χάριν προσκυνήσεως νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀφῆκεν ἐπίτροπον τοῦ θρόνου του, καὶ ἐπιτηρητὴν εἰς ἓν μοναστήριον, ὅπερ ἔκτισε μόνος του καὶ τὸ ἐπωνόμασε νέαν Σιών· καὶ ἐδιοικοῦσε τὸν τε θρόνον τῆς ἐπισκοπῆς καὶ τὸ μοναστήριον ὡς νὰ ἦτο ὁ ἴδιος. Αὐτὰ μὲν ἔγιναν ὕστερον, τὰ δὲ κατ' ἀρχὰς ἀκούσατε. Νέος ὢν ἔτι ὁ ἅγιος, ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἀφῆκαν οὐκ ὀλίγην περιουσίαν εἰς χεῖρας αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν διεσκόρπισεν εἰς διατροφήν πεινῶντων, εἰς ἐνδυμασίαν γυμνῶν, εἰς περίθαλψιν ὄρφανῶν καὶ χηρῶν, καὶ οὐχὶ εἰς ἀλόγους ἐπιθυμίας, εἰς πολυτελῆ ἐνδύματα καὶ λαμπροὺς ἔππους ὡς τοὺς νέους τῆς σημερινῆς ἐποχῆς· ἀκούων τοῦ προφητάνακτος Δαβὶδ ὅστις λέγει. «Πλοῦτος ἐὰν ῥέῃ μὴ προστίθεσθε καρδίαν». οὕτω καὶ ὁ ἅγιος δὲν ἔδωκε προσοχὴν καθολοκληρίαν εἰς τὸν ῥέοντα καὶ φθαρτὸν πλοῦτον· ἀλλὰ διεσκόρπισεν αὐτὸν ὡς ἔπρεπε ἵνα κερδίσῃ τὸν ἀφθαρτον καὶ αἰώνιον. Ἐκ τῶν πολλῶν δὲ ἐλεημοσυνῶν αἷς ἐπραξεν ἀκούσατε

μίαν θαυμαστήν καὶ παράδοξον. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτο τις πολὺ πλούσιος ἄνθρωπος, ἔχων τρεῖς θυγατέρας παρθένους καὶ ὥραίας παρὰ πολὺ· κατὰ συμβεβηκὸς ἔφθασεν εἰς μεγάλην πτωχείαν ὥστε ἠναγκάσθη ἐκ τῆς μεγάλης πτωχείας νὰ βάλῃ τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας εἰς πορνεῖον καὶ νὰ διαφθειρῶνται μετὰ πάντων τῶν πρῖσερχομένων εἰς αὐτὰς καὶ οὕτως νὰ πορίζηται δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, αὐταὶ καὶ αὐτός. Ὁ μὲν οὖν πατὴρ τῶν θυγατέρων ἐκεῖνων οὕτως ἀπεφάσισε νὰ πράξῃ, ὁ δὲ Θεὸς ὁ τὰ κρύφια τῶν καρδιῶν γινώσκων διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς τρεῖς ψυχὰς ἐκ τῆς κολάσεως, διὰ νὰ φανερωθῇ καὶ ἡ κρυπτὴ ἀρετὴ τοῦ ἁγίου οἰκονόμου τοῦ ἐξῆς. Καθ' ἣν ἡμέραν ἐφανέρωσεν ὁ πατὴρ ἐκεῖνος τὴν βουλήν του, τὸ ἔμαθε καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος καὶ ἀμέσως ἐσκέφθη τὸ ἐξῆς διὰ νὰ σώσῃ αὐτὰς τὰς ψυχὰς. Δέσας εἰς ἓν μανδῆλιον τριακόσια φλωρία, ἅτινα κρυφίως τὴν νύκτα ὑπῆγε καὶ τὰ ἔρριψεν ἐκ μιᾶς θυρίδος εἰς τὸν οἶκον τοῦ πτωχεύσαντος πλουσίου καὶ εὐθύς ἀνεχώρησεν ἵνα μὴ φανερωθῇ εἰς κανένα διότι ἀπέφευγε τὸν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων θέλων μόνον ἵνα ἀρέσῃ εἰς τὸν Θεόν, ἀκούων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ὅπερ λέγει. «Σοῦ δὲ ποιῶντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου» ἦτοι, δταν πράττης τὴν ἐλεημοσύνην νὰ μὴ τὸ ἤξεύρῃ οὐδεὶς.

Ὁ μὲν ἅγιος οὕτως ἔκαμε τὴν ἐλεημοσύνην, ὁ δὲ πατὴρ ἐκεῖνος σηκωθείς τὸ πρωτὶ ἐκ τοῦ ὕπνου βλέπει ἐντὸς τῆς οἰκίας του μανδῆλιον δεδεμένον ὅπερ λαβῶν εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἔλυσεν καὶ βλέπει τὰ φλωρία δι' ἃ καὶ μείνας ἐκστατικὸς ἔτριβε τοὺς ἑαυτοῦ ὀφθαλμούς, νομίζων ὡς ἀπίθανον τὸ τοιοῦτον μετρήσας δὲ τὰ φλωρία βλέπει ὅτι ἦσαν ἀκριβῶς τριακόσια· τί καρδίαν ὑπο-

λαμβάνετε ὅτι ἔκαμε τὴν ὥραν ἐκείνην; ἔχαίρετο μὲν διὰ τὸ καλὸν ὅπου τοῦ ἔγινεν, ἐπεθύμει δὲ νὰ μάθῃ καὶ τίς νὰ ἦτον ὁ τοῦτο πράξας· μὴ γνωρίζων ὁμοῦς τὸν εὐεργέτην του εὐχαρίστει τὸν Θεόν. Παρευθὺς λοιπὸν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὑπανδρεύει τὴν μεγαλητέραν του θυγατέρα μὲ τινα πλούσιον ἐκείνης τῆς πόλεως, ἐλπίζων εἰς τὸν Θεόν, ὅτι ἐκεῖνος ὅστις οἰκονόμησε τὴν προῖκα τῆς πρώτης, αὐτὸς θὰ φροντίσῃ καὶ διὰ τῶν ἄλλων δύο. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ ἐκεῖνος οὕτως ἔπραξεν· ὁ δὲ ἄγιος βλέπων ὅτι εἰς καλὸν μετεχειρίσθη τὰ χρήματα, καὶ ἐγένετο ὡς ὁ Θεὸς ἤθελε, ἀμέσως τὴν δευτέραν νύκτα δένει εἰς ἕτερον μανδήλιον ἄλλα τριακόσια φλωρία, καὶ ἔρριψε διὰ νυκτὸς καὶ ταῦτα ἐκ τῆς ἰδίας θυρίδος· ἐγερθεὶς δὲ τὸ πρωτὶ ὁ πατὴρ τῶν θυγατέρων ἐκείνων ἐκ τοῦ ὕπνου, βλέπει ἕτερον μανδήλιον μὲ ἄλλα τριακόσια φλωρία, θαυμάζων τίς ὁ πράττων τὴν τοσαύτην καλωσύνην, καὶ μετὰ δακρύων παρεκάλει τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγεν. Θεέ καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, ὁ οἰκονομῶν τὴν τοῦ ἀνθρώπου σωτηρίαν, ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν, ὁ ἐκ τῶν οὐρανῶν καταβάς διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, δεῖξον εἰς ἐμέ τὸν πιστὸν σου δοῦλον τὸν ἐμὸν εὐεργέτην, ἵνα γνωρίσω τίς εἶναι ὅστις πράττει εἰς ἐμέ τὴν τόσην ἐλεημοσύνην· τίς μὲ ἤρπασεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου; Ταῦτα λέγων, ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τὸν εὐεργέτην· λοιπὸν ταύτην τὴν ἡμέραν ὑπάνδρευσε καὶ τὴν δευτέραν θυγατέρα, ἐλπίζων εἰς τὸν Θεόν, ὅτι ὁ οἰκονομήσας διὰ τὰς δύο θυγατέρας αὐτοῦ, θέλει οἰκονομήσει καὶ διὰ τὴν τρίτην.

Ἄπο τὴν ἡμέραν ταύτην προσέχων πάντοτε, ἐὰν ἔλθῃ ὁ εὐεργέτης του, νὰ τρέξῃ νὰ ἴδῃ τίς εἶναι ὁ ποιῶν τὴν

ἐλεημοσύνην. Καὶ οὗτος μὲν οὕτως ἐπρόσεχεν. Ὁ δὲ ἅγιος Νικόλαος βλέπων ὅτι ὑπάνδρευσε καὶ τὴν δευτέραν ἠθέλησε νὰ τελειώσῃ τὸ καλὸν καὶ τὴν τρίτην νύκτα πάλιν δένει εἰς ἕτερον μανδήλιον ἄλλα τριακόσια φλωρία, καὶ κρυφὰ ἔρριψε καὶ ταῦτα ἐκ τῆς αὐτῆς θυρίδος, οὗτος δὲ προσέχων, ἤκουσε τὸν κτύπον τῶν φλωρίων καὶ ἀνοιξάσας ἀμέσως τὴν θύραν, ἔτρεξε νὰ φθάσῃ τὸν ἅγιον, ἀλλὰ τρέχοντες καὶ οἱ δύο τους, ἔφθασε τὸν ἅγιον καὶ γνωρίσας αὐτὸν, διότι ἦτο πασίγνωστος ἔκτε τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ γένους του. Καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου μετὰ δακρύων ἔλεγεν· εὐχαριστῶ σε δοῦλε τοῦ Θεοῦ, ὅτι μὲ ἐλυπήθης τὸν ταλαίπωρον, καὶ ἔκαμες τὴν ἐλεημοσύνην ταύτην εἰς ἐμὲ τὸν ἄθλιον· ἐὰν δὲν ἐπρόφθανες ἠθέλομεν χαθῆ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Εἶδὼν δὲ ὁ ἅγιος ὅτι ἐφανερῶθη ἡ ἀρετὴ του, λέγει πρὸς αὐτόν· διὰ τὴν καλωσύνην ὅπου ἔκαμα εἰς ἐσὲ δὲν θέλω νὰ εἶπῃς εἰς κανένα τίποτε ἐν βῶφ ζῶ, καὶ διὰ τοῦτο σὲ ὀρκίζω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα εἶπεν ὁ ἅγιος, καὶ ἀμέσως ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτοῦ. Τὴν ἐπαύριον ὁ πατήρ ἐκεῖνος ὑπάνδρευσε καὶ τὴν τρίτην θυγατέρα καλῶς, καὶ διήλθε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του ἐν εἰρήνῃ δοξάζων τὸν Θεόν. Τοῦτο τὸ μέγα καλὸν ὅπερ ἔκαμεν ὁ ἅγιος ἐγένετο γνωστὸν εἰς ἡμᾶς καὶ θαυμάζομεν, τὰ δὲ ἄλλα τὰ ἐν τῷ κρυπτῷ, τὰς ἐλεημοσύνας λέγω, τὰς ἀγρυπνίας, τὰς νηστείας, μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει. Ἀπὸ μόνον αὐτὸ δυνάμεθα νὰ καταλάβωμεν καὶ τὰ ἐπίλοιπα αὐτοῦ κατορθώματα, ἅτινα ἔπραττεν ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποφεύγων τὸν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων, καὶ μόνον τὴν τοῦ Θεοῦ ζητῶν δόξαν· ἀλλ' ὅσον αὐτὸς ἐκρύπτετο, τόσον ὁ Θεὸς τὸν ἐφανέρωνεν ἵνα τιμήσῃ αὐτόν, διότι διὰ τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἐτίμα τὸν Θεόν. Ἀκού-

σατε παρακαλῶ καὶ τὰ ἐπίλοιπα τῆς διηγήσεως.

Θέλων ποτὲ ὁ Ἅγιος νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσόλυμα ἵνα προσκυνήσῃ τὸν Πανάγιον τοῦ Κυρίου τάφον, καὶ διὰ νὰ εὕρῃ ἡσυχαστικὸν τόπον ἵνα μείνῃ κατὰ μόνας, εὗρε ἐν πλοῖον Αἰγυπτιακὸν καὶ εἰσελθὼν εἰς αὐτὸ μετ' ἄλλων Χριστιανῶν, βλέπει καθ' ὕπνον ὅτι ὁ διάβολος ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας ἔκοπτε τὰ εἰς τὸ κατάρτιον σχοινία. Ἐξυπνήσας δὲ τὴν πρωτὴν λέγει εἰς τοὺς ναύτας, ὅτι σήμερον μεγάλη τρικυμία θέλει μᾶς εὕρῃ, διότι εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου ὅτι θὰ ὑποφέρωμεν, ἀλλὰ μὴ φοβηθῆτε, ἀλλ' ἐλπίζετε εἰς τὸν Θεὸν καὶ αὐτὸς θὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἐκ τοῦ θανάτου. Ἀφοῦ δὲ ἔλεγεν ὁ ἅγιος τοὺς λόγους τούτους, παρσυθὺς νέφος μέγα καὶ σκοτεινὸν παρυσιασθὲν, καὶ μετὰ τὸ νέφος ἄνεμος καὶ ταραχὴ τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὥστε ἀπελπισθέντες ἅπαντες περιέμενον τὸν θάνατον, καὶ ἅπαντες οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ἀτενίζοντες τὸν ἅγιον παρεκάλουν αὐτὸν μετὰ δακρύων, ἵνα δεηθῇ τοῦ Θεοῦ καὶ καταπαύσῃ ὁ ἄνεμος. Σταθεὶς δὲ εἰς προσευχὴν ὁ ἅγιος εὐθύς ὁ ἄνεμος ἔπαυσεν ἢ θάλασσα ἡσύχασε, καὶ οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ἐχάρησαν. Εἰς τὴν ὥραν τῆς τρικυμίας εἰς ναύτης ἀναβάς εἰς τὸ κατάρτιον διὰ νὰ διορθώσῃ τὰ σχοινία τοῦ πανίου, καὶ καταβαίνων, ἐκ φόβου τῆς τρικυμίας ἐκρημνίσθη εἰς τὸ κατάρτιον τοῦ πλοίου καὶ ἀπέθανεν· ὁ δὲ ἅγιος ἰδὼν ὅτι εἰς τὴν κατάπαυσιν τοῦ ἀνέμου ἐχάρησαν οἱ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλυπήθησαν μόνον διὰ τὸν θάνατον τοῦ ναύτου, διὰ τούτο προσευχηθεὶς ὁ ἅγιος ἀνέστησεν αὐτὸν ὡς ἐξ ὕπνου· φθάσαντες δὲ εἰς τὴν ξηρὰν ἐδιηγοῦντο τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου· τότε πολλοὶ ἀσθενεῖς προσέτρεχον εἰς αὐτὸν καὶ ἐθεραπεύοντο ἐνοχλούμενοι ἐκ διαφόρων ἀσθενειῶν. Ἄς συλλογισθῇ δὲ ἕκαστος, πόσοι προσέτρεχον εἰς

τὸν ἅγιον διὰ τὴν ἑαυτῶν θεραπείαν, ὅστις ἅπαντας τοὺς εἰς αὐτὸν προστρέχοντας ἐθεράπευσε τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Εἰσελθὼν δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα προσεκύνησε τοὺς ἁγίους τόπους, τὸν Πανάγιον τάφον τοῦ Κυρίου, λέγω, τὸν Γολγοθᾶ, τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ διὰ τὰ σεβάσματα μέρη. Θέλων δὲ νὰ μένη ἐκεῖ ἵνα ἡσυχάσῃ, ἄγγελος Κυρίου τὸν προσέταξε τὴν νύκτα, ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Καὶ ἀκούσατε τί συνέβη εἰς τὴν ἐπιστροφήν.

Ὁ ἅγιος θέλων νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ὑπῆγε εἰς τὸν λιμένα ὅπου ἴσταντο τὰ πλοῖα καὶ ἠρώτησεν εἰς ἕν ποῦ θὰ ὑπάγῃ· καὶ εἶπον οἱ ναῦται, ὅπου εὐρωμεν ἐκεῖ θὰ ὑπάγωμεν. Λέγει ὁ ἅγιος νὰ σᾶς δώσω τὸν ναῦλον νὰ μὲ ὑπάγετε εἰς τὰ Πάταρα τῆς Λυκίας. Ἐτρεξάν λοιπὸν οἱ ναῦται διὰ νὰ ἀναχωρήσωσι· βλέποντες δὲ ὅτι εἶχον καλὸν ἄνεμον ὕψωσαν τὰ πανία καὶ ἀνεχώρησαν· θέλοντες δὲ νὰ διέλθωσιν ἀπὸ τὴν πατρίδα των ἔστρεψαν τὸ πλοῖον πρὸς τὸ μέρος αὐτῶν, ἀλλ' ὁ Θεὸς διὰ νὰ μὴν λυπήσῃ τὸν ἅγιον ἐξήγειρε μεγάλην τρικυμίαν ὥστε συνετρέβῃ τὸ τιμώνιον, καὶ ἀπελπισθέντες οἱ ναῦται περιέμενον τὸν θάνατον, ἀλλ' ὁ ἅγιος διὰ προσευχῆς του κατεπράυνε τὴν ταραχὴν τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ ναῦται, παρ' ἐλπίδα εἶδον ὅτι ἔφθασαν εἰς Πάταρα, καὶ πεσόντες εἰς τοὺς πόδας του τοῦ ἐζήτου συγχώρησιν· ὁ δὲ ἅγιος διδάξας καὶ παραινέσας αὐτούς, εἶπεν εἰς ἄλλους νὰ μὴ τὸ κάμνωσιν· ἔπειτα εὐχηθεὶς νὰ ὑπάγωσι καλὰ εἰς τὸν τόπον τους. Μετ' οὗτον τρόπον ἐπέστρεψεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα· πόσῃν δὲ χαρὰν ἡσθάνθησαν οἱ ἑαυτοῦ πατριῶται ὅτε εἶδον τὸν ἅγιον δὲν δύνανται νὰ τὴν διηγηθῶ. Νέοι καὶ γέροντες, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ὡς καὶ

οἱ μοναχοὶ οἱ ὄντες εἰς τὸ Μοναστήριον ἔπου ἀφῆκεν ὁ θεὸς του ἐπίτροπον, ὅλοι ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν του καὶ φιλοξενήσαντες αὐτὸν με φαγητά, ὡς ἀγαπητὸν ἔπου τὸν εἶχον· ὁ δὲ ἅγιος ἀντεφιλοξένησεν αὐτοὺς με λόγον Θεοῦ, διδάξας τὰ ἀνήκοντα εἰς χριστιανικὰς ψυχὰς τὰς ἐπιθυμοῦσας τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν. Οὕτω πολιτευόμενος ὁ ἅγιος παρ' ὅλων ἠγαπάτο καὶ ἐπαινεῖτο· καὶ βλέποντες τὰς ἀρετὰς του, πολλοὶ ἐμιμοῦντο αὐτόν, καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας του ὠφελοῦμενοι, τὰ φθαρτὰ κατεφρόνουν καὶ ἐπεθύμουν τὰ οὐράνια. Μέγας δὲ ὢν εἰς τὴν ἀρετὴν ὁ ἅγιος καὶ εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρυφθῆ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀν καὶ ἀπέφευγε τὸν τούτων ἔπαινον, διότι ἐφανερώνετο παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ πολλῶν ψυχῶν ὠφέλειαν, καὶ ἀκούσατε.

Πλησίον εἰς τὰ Πάταρα ἦτο πόλις ἣτις ἐλέγετο Μύρα· κατ' αὐτὰς ἀποθανὼν ὁ ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως ταύτης, ἐζήτησαν οἱ κάτοικοι ἔπως εὕρωσιν ἄξιον ἀρχιερεῖα τοῦ θρόνου. Συναχθέντες δὲ οἱ Ἐπίσκοποι καὶ κληρικοὶ τῆς ἐπαρχίας τῶν Μυρέων ἔπως ἐκλέξωσι τοιοῦτον, καὶ ὅλοι εἶπον τὸν λόγον των, ἀναστάς δὲ εἰς ἐκ τῶν Ἐπισκόπων, λέγει· Ὡ ἀγία καὶ ἱερά συναξίς, ἀκούσατέ μου· αὐτοὺς ἔπου ἐξελέξαμεν ἡμεῖς δι' ἀρχιερεῖς, θεωροῦνται καλοὶ ἐξ ἡμῶν, ἀλλ' ὡς δεηθῶμεν εἰς τὸν Θεὸν ἵνα ἴδωμεν ποῖον θὰ ἐκλέξη καὶ ὁ Θεός· Ἀκούσαντες δὲ οἱ Ἐπίσκοποι τοὺς λόγους εὐχαριστήθησαν, καὶ δεηθέντες τὴν νύκτα ἐκείνην ἵνα τοὺς φανερώσῃ τὸν ἄξιον, αἴφνης ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς ἕνα Ἐπίσκοπον πρεσβύτερον, λέγων· Ἐπίσκοπε, τί κοπιᾶζετε; ὁ Ἀρχιερεὺς ὁ ἄξιος εἶναι με ὑμᾶς, καὶ ὑμεῖς τὸν ζητεῖτε; ἀνάστα, ὕπαγε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ θὰ

ἔλθη εἰς ἄνθρωπος συνετός ὀνόματι Νικόλαος, αὐτὸν κάμνετε Μητροπολίτην διότι αὐτὸς εἶναι ἄξιος νὰ ποι- μάνῃ τὸν λαὸν ὡς θέλει ὁ Θεός. Ἀφοῦ ὁ Ἐπίσκοπος εἶδε τὴν ὀπτασίαν, ἀνέφερε ταύτην καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Ἐπισκόπους, ἀκούσαντες δὲ τοῦτο ἐδόξαζον τὸν Θεόν· αὐτὸς δὲ ἐλθὼν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν περιέμενε νὰ ἰδῆ ἐ- κεῖνον τὸν ὁποῖον τοῦ εἶπεν ὁ ἄγγελος. Ἰστάμενος δὲ βλέ- πει τὸν ἅγιον Νικόλαον πορευόμενον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ προσευχηθῆ· ὁ δὲ Ἐπίσκοπος ἐνόησεν ὅτι ἐκεῖ- νος εἶναι, εἶπε· τέκνον μου, πῶς ὀνομάζεσαι; ὁ δὲ ἅγιος μὲ πρῶτητα ἀπεκρίθη· Νικόλαος, ἅγιε Δέσποτα· καὶ παρευθὺς ἀκούσας ὁ Ἐπίσκοπος τὸν ἅγιον, εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἀκολούθει μοι. Καὶ λαβὼν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς, τὸν ἔφερεν εἰς τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους καὶ κληρικούς, καὶ ὡς τὸν εἶδον, εὐχαρίστησαν τὸν Θεὸν ὅπου τοὺς ἔδωκε τοιοῦτον ποιμένα. Καὶ χειροτονήσαν- τες αὐτὸν ἄρχιερέα, εἶπον πρὸς τὸν λαόν, δεχθῆτε ἀδελφοί τὸν ἄξιον ἄρχιερέα καὶ ποιμένα τὸν ἀπὸ Θεοῦ ἀπεσταλμένον. Καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς χειροτονίας του οὕτως ἐγένοντο· ὅσους δὲ κόπους καὶ πόνους, ἀγρυ- πνίας καὶ νηστείας, ἐλεημοσύνας καὶ λοιπὰς ἀγαθοερ- γίας, δὲν δύναται τις νὰ τὰς διηγήθῃ. Ἄλλ' ὁ διάβολος ὁ φθονῶν τὸ καλόν, τὶ κατώρθωσε; βλέπων τὴν εὐσεβειαν πληθυνομένην καὶ τοὺς χριστιανοὺς αὐξανομένους, δὲν ὑπέφερε, ἀλλὰ παρακινήσας δύο βασιλεῖς κατὰ τῶν χριστιανῶν, τὸ ζεῦγος τοῦ διαδόλου, τὰ θηρία τὰ ἀνή- μερα, τοὺς διώκτας τῆς εὐσεβείας, τὸν Διοκλητιανὸν καὶ Μαξιμιανόν, οἵτινες ἐθέσπισαν μεγάλας τιμωρίας καὶ βάσανα ἀνυπόφορα κατὰ τῶν χριστιανῶν ὡς καὶ τοπάρχας ὠμοτάτους καὶ ἀπανθρώπους, οἵτινες ἐκήρυτ- τον πανταχοῦ, ὅτι ὅστις εἶναι χριστιανὸς καὶ ἀρνηθῆ

τὸν Χριστὸν θὰ λάβῃ μεγάλας τιμὰς ἀπὸ τοὺς βασι-
λεῖς· εἰ δὲ καὶ μένει χριστιανὸς καὶ δὲν σέβεται τὰ εἰ-
δωλα, θὰ λάβῃ μεγάλας τιμωρίας καὶ βάσανα. Ἐκ
τῶν χριστιανῶν πολλοὶ ὠμολόγησαν παρρησίᾳ τὸν Χρι-
στὸν ὡς Θεὸν ἀληθῆ καὶ ἀπέθανον μετὰ πολλῶν βα-
σάνων, ἄλλοι δὲ ἐκ φόβου ἤρνούντο φεῦ! τὸν Χριστὸν
καὶ ἐθυσίαζον εἰς τὰ εἰδωλα· οἱ φοβούμενοι δὲ καὶ μὴ
θέλοντες νὰ ἀρνηθοῦν τὸν Χριστὸν οὐδὲ νὰ θυσιάσουν
εἰς τὰ εἰδωλα, ἔφευγον εἰς τὰ ὄρη καὶ σπήλαια κρυ-
πτόμενοι. Λοιπὸν οἱ ἔριμοὶ τῶν βασιλέων τούτων ἔφθα-
σαν καὶ εἰς τὰ Μύρα, εἰς τὴν ἐπίσκοπὴν τοῦ ἁγίου,
καὶ εὐρόντες τὸν ἅγιον οἱ τοπάρχαι, πολὺ τὸν ἐπαί-
δυσαν καὶ τὸν ἐφυλάκισαν ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων χρι-
στιανῶν, ὑποφέρων πείναν, δίψαν, καὶ πᾶσαν κακοπά-
θειαν. Ἐμεινε λοιπὸν ὁ ἅγιος ἐν τῇ φυλακῇ ἱκανὸν
καιρὸν διδάσκων τοὺς χριστιανούς νὰ μείνουν στερεοὶ
εἰς τὴν πίστιν. Ὁ μὲν ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας διάβολος
οὕτως εἰργάσθη, ὁ δὲ Θεὸς ὁ τὸ τοῦ ἀνθρώπου συμφέ-
ρον θέλων οὕτως οἰκονόμησε· εἰ μὲν δύο ἀσεδέστατοι
βασιλεῖς ἐκεῖνοι ἀποθανόντες ἐπορεύθησαν εἰς τὴν γέ-
ναν τοῦ πυρός· καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐβασίλευσεν ὁ χριστια-
νικώτατος μέγας Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς τῆς ἁγίας
Ἐλένης καὶ Κώνσταντος τοῦ Χλωροῦ, καὶ διέταξε
πανταχοῦ ὅπου εὐρίσκεται χριστιανὸς ἐν τῇ φυλακῇ
νὰ ἐλευθεροῦται, αἱ Ἐκκλησίαι νὰ ἀνοικοδομοῦνται,
αἱ δὲ εἰδωλολατρικαὶ νὰ ἀφανίζονται. Ἀμέσως λοιπὸν
οἱ χριστιανοὶ ἐκ τῶν φυλακῶν ἐλευθερώθησαν ὡς καὶ ὁ
ἅγιος, καὶ ἀποκατέστη πάλιν ἀρχιερεὺς καὶ ποιμὴν
τῶν Μυρῶν.

Μετὰ ταῦτα λοιπὸν, εἰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του εὐρισκό-
μενοι ἑλληνικοὶ βωμοὶ εἰς οὓς ἐκατόνκρον οἱ δαίμονες

καὶ ἐπροσκυνοῦντο παρὰ τῶν ἀνθρώπων, κατεκρημνίζοντο διὰ προσευχῆς τοῦ ἁγίου καὶ ἐδιαλύοντο εἰς χῶμα, οἱ δὲ δαίμονες ἔφευγον εἰς τὸν ἀέρα κλαίοντες τὴν συμφορὰν τῶν. Ἦτο δὲ ἐκεῖ καὶ εἰς μέγας βωμὸς ἑλληνικὸς, διαφορετικὸς τῶν ἄλλων κατὰ τὸ ὕψος καὶ τὸ πλάτος τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον οἱ Ἕλληνες τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος, ἤγουν τῆς Σελήνης. Ἐβουλήθη ὁ ἅγιος νὰ ἀφανίσῃ καὶ ἐκεῖνον· καὶ ποιήσας προσευχὴν, παρευθὺς ἔπεσεν ὁ βωμὸς καὶ τὰ εἶδωλα ὡς τὰ φύλλα τοῦ δένδρου ἐκ μεγάλου ἀνέμου τὸ φθινόπωρον, καὶ οἱ κατοικοῦντες δαίμονες ἔφευγον κλαίοντες καὶ λέγοντες εἰς τὸν ἅγιον, ὅτι τοὺς ἠδίκησε. Ἡμεῖς δὲν σοῦ ἐπταίσαμεν, καὶ σὺ μᾶς διώκεις ἀπὸ τὸν οἶκον μας· ἐδῶ εἶχομεν τὴν κατοικίαν μας πλανῶντες τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐλάτρευον, καὶ τῶρα ποῦ νὰ ὑπάγωμεν; Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ ἅγιος· πορεύθητε εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Καὶ περὶ τῶν βωμῶν οὕτως ἔγεινε. Εἰς τὸν εἰκοστὸν χρόνον τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἤτό τις ἀνθρωπος ὀνόματι Ἄρειος, πεπαιδευμένος· κατώκει δὲ εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, καὶ ὁ ἅγιος Πέτρος ὁ Κάρτυς ὁ ἀρχιερεὺς τὸν ἐχειροτόνησε διάκονον, χειροτονηθεὶς δὲ ἤρχισε νὰ λέγῃ λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι Θεὸς ἀληθής, ἀλλὰ κτίσμα καὶ ποίημα Θεοῦ. Εἰδὼν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς ὅτι εἶναι βλάσφημος τὸν ἐκάθηρεν ἐκ τῆς διακονίας. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ ἁγίου Πέτρου ἔλαβε τὴν ἀρχιερωσύνην τῆς Ἀλεξανδρείας Ἀχιλλᾶς τις τὸ ὄνομα, ὅστις μετέφερε τὸν Ἄρειον εἰς τὴν εὐσέβειαν χειροτονήσας αὐτὸν καὶ πρωτόπαπαν Ἀλεξανδρείας. Ἔως μὲν ἔζη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀχιλλᾶς διε-

τήρει τὴν εὐσέβειαν ὁ ἀσεβέστατος Ἄρειος, ἀποθανὼν δὲ ὁ Ἀχιλλᾶς καὶ λαβὼν τὴν ἀρχιερωσύνην ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος, πάλιν ἤρχισε νὰ βλασφημῇ καὶ περισσότερα. Βλέπων αὐτὸν ὁ ἀρχιερεὺς τὸν ἐκάθηρε καὶ ἀνεθεμάτισε, αὐτὸς δὲ ἐξηκολούθει τὰ τῆς αἰρέσεώς του, σύρας μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν Εὐσέβιον μητροπολίτην Νικομηδείας, τὸν Ναυλίον τὸν ἀρχιερέα τῆς Τύρου καὶ ἄλλον Εὐσέβιον μητροπολίτην Καισαρείας, οὐ μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς κληρικοὺς καὶ Ἀρχιερεῖς.

Βλέπων δὲ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν σύγχυσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἔστειλε πανταχοῦ διαταγὰς, νὰ συναχθῶσιν ὅλοι οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν μοναχῶν εἰς τὴν πόλιν Νίκαιαν, καὶ νὰ συνδιαλεχθῶσι μετὰ τοῦ Ἀρείου, καὶ νὰ ἴδοῦν τίς εἶναι ὁ πταίστης καὶ βλάσφημος. Συναχθέντες δέ, Ἀρχιερεῖς διακόσιοι τριάκοντα δύο, Ἱερεῖς, Διάκονοι, καὶ μοναχοὶ ὀγδοήκοντα ἕξ, ἐν ὧν τριακόσιοι δεκαοκτώ ἕξαρχοι δὲ καὶ πρῶτοι τῆς συνόδου ἦσαν οἱ ἐξῆς· Σίλβεστρος Πάπας Ῥώμης, Μητροφάνης Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλέξανδρος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, Εὐστάθιος Πατριάρχης Ἀντιοχείας, Μακάριος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ὁ ἅγιος Παφνούτιος ὁ ὁμολογητῆς, ὁ ἅγιος Σπυρίδων ἀρχιερεὺς Τριμουθῶντος μετ' αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ μέγας καὶ θαυματουργὸς Νικόλαος. Καθίσας ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν θρόνον, ἐκάθισαν ἐξ ἐκάστου μέρους ἀπὸ ἐκατὸν πενήκοντα ἐννέα πατέρες, συζητοῦντες αὐτοὶ καὶ ὁ Ἄρειος μὲ πολλὴν ἀγωνίαν. Βλέπων δὲ ὁ ἅγιος Νικόλαος ὅτι ὁ Ἄρειος ἐπρόκειτο νὰ ἀποστομώσῃ ὅλους τοὺς Ἀρχιερεῖς, θεῶν ζήλῳ κινούμενος, ἐσηκώθη καὶ ἔδωκεν ἐν ῥάπισμα, ὅπου ἐσείθησαν τὰ μέλη του. Παραπονεθεὶς δὲ ὁ Ἄρειος λέγει

πρὸς τὸν βασιλέα. Βασιλεῦ δικαιοῦτατε, εἶναι δίκαιον ἔμπροσθεν τῆς βασιλείας σου νὰ κτυπᾷ τις τὸν ἄλλον; ἔάν μὲν ἔχη λόγον ἅς ὀμιλῇ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πατέρες· ἔάν δὲ εἶναι ἀμαθής, ἅς σιωπᾷ ὡς καὶ οἱ ὅμοιοι του· διατι νὰ μὲ ραπίσῃ ἔμπροσθεν τῆς βασιλείας σου; Ἀκούσας ὁ βασιλεὺς πολὺ τοῦ ἐκακοφάνη καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς· Ἅγιοι ἀρχιερεῖς, νόμος εἶναι ὅτι ὅστις σηκῶσει χεῖρι ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως διὰ νὰ κτυπήσῃ τινὰ νὰ τοῦ κόπτεται, ἀφίνω τοῦτο ὅπως τὸ κρίνη ἡ ἀγιότης σας. Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ εἶπον. Μεγαλειότατε, ὅτι μὲν κακῶς ἔπραξεν ὁ ἀρχιερεὺς τὸ ὁμολογοῦμεν ὅλοι μας· πλὴν παρακαλοῦμέν σε, τώρα μὲν ἅς τὸν καθήρωμεν καὶ τὸν φυλακίσωμεν, καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Συνόδου, τότε θέλομεν τὸν καταδικάσει. Καθήραντες δὲ αὐτὸν καὶ φυλακίσαντες, ἐφάνη τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Θεοτόκος ἐν τῇ φυλακῇ καὶ λέγουν, Νικόλαε, διατι εἶσαι φυλακισμένος; Καὶ ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη, διὰ τὴν ἐδικήν σας ἀγάπην. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Χριστὸς, λάβε αὐτό, καὶ τοῦ ἔδωκε τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἡ δὲ Θεοτόκος τοῦ ἔδωκε τὸ ἀρχιερατικὸν ὠμοφόριον. Τὴν ἐπαύριον τινὲς γνωστοὶ τοῦ τοῦ ἔφερον ἄρτον, καὶ βλέπουσιν ὅτι ἦτο λυτὸς ἐκ τῶν δεσμῶν· καὶ εἰς μὲν τὸν ὠμόν του ἐφέρει τὸ ὠμοφόριον, εἰς δὲ τὰς χεῖρας ἐκράτει ἀναγινώσκων τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον· καὶ ἐρωτήσαντες ποῦ τὰ εὔρε, τοὺς εἶπε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Μαθὼν τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐξέβαλεν ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτὸν καὶ ἐζήτηει συγχώρησιν, ὡς καὶ ὅλοι οἱ λοιποί. Διαλυθείσης δὲ τῆς συνόδου, ἐπέστρεψαν ἅπαντες οἱ Ἀρχιερεῖς, ὡς καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος εἰς τὴν ἐπαρχίαν του.

Πεῖνα μεγάλη ἐγένετό ποτε εἰς ὅλην τὴν Λυκίαν

τὴν ὀπείαν δὲν ἐνθυμοῦντο ποτὲ οἱ ἄνθρωποι, καὶ πολὺ ἐστενοχωροῦντο, ὡς καὶ τὰ Μύρα, ἡ ἐπαρχία τοῦ ἁγίου ἐκινδύνευε νὰ καταστραφῇ. Ἄλλ' ὁ ἅγιος λυπούμενος τὸ πρίμιόν του, τί ἐνήργησε; Πλοίαρχός τις ἐφόρτωσε τὸ πλοῖόν του σῖτον διὰ τὴν Γαλλίαν, φαίνεται δὲ τὴν νύκτα ὁ ἅγιος Νικόλαος καθ' ὕπνον καὶ τοῦ λέγει, τὸν σῖτον νὰ τὸν ὑπάγῃς εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας, καὶ ὄχι εἰς τὴν Γαλλίαν, διότι ἐκεῖ εἶναι πείνα μεγάλη καὶ θὰ τὸν ἐξοδεύσης μὲ μεγάλην τιμὴν, καὶ γρήγορα λάβε δὲ καὶ ὡς ἀρρᾶθῶνα τρία φλωρία, καὶ ἅμα φθάσης, λαμβάνεις καὶ τὰ ἐπίλοιπα χρήματα. Ἐξυπνήσας τὴν πρώτην εὔρεν εἰς χεῖράς του τὰ νομίσματα, καὶ διηγηθεὶς τοῦτο εἰς τοὺς ναύτας, ἔδειξε καὶ τὰ νομίσματα καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας, διότι ἐνόησεν ὁ πλοίαρχος ὅτι ἦτο ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦτο, καὶ ὅτι ἤθελον ὠφεληθῆ. Φθάσαντες εἰς τὰ Μύρα ἐπώλησαν τὸν σῖτον μὲ ὠφέλειαν, οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ὅστις πάντοτε φροντίζει διὰ τοὺς εἰς αὐτὸν ἐλπίζοντας. Ἦθελον παύσει ἕως ἐδῶ τὸν λόγον μου διηγούμενος τὰ του ἁγίου κατορθώματα, ἐπειδὴ καὶ ἡ ὥρα παρήλθε. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ ἀκούσετε μετὰ προσοχῆς καὶ τὰ ἐπίλοιπα τῆς διηγήσεως καὶ νὰ τελειώσω τὸν λόγον μου.

Εἰς τῆς Λυβίας τὰ μέρη ἦτο πόλις, ἣτις ὠνομάσθη παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου μεγάλη Φρυγία, ἦτον δὲ καὶ ἄλλη μικρὰ Φρυγία πέραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες τὴν ὠνομάζουν Τρωάδα. Εἰς τὰ μέρη τῆς μεγάλης Φρυγίας ἑκατοίκουν ἔθνη ἀλλόφυλα καὶ ξένα, ἅπερ ὠνομάζοντο Ταηφάλοι. Ἐπαναστατήσαντες δὲ ἕκαμον ἰδικὴν τῶν βασιλείαν, χωρισθέντες ἐκ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου.

Ἄκουσας ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν διαίρεσιν τῶν Φρυγῶν, ἔπεμψε τρεῖς στρατηγούς με ἱκανὸν στρατὸν ὅπως εἰρηνεύσωσιν αὐτούς· ὠνομάζοντο δὲ οἱ στρατηγοί, ὁ μὲν εἷς Νεποτιανός, ὁ δεύτερος Οὐρσος καὶ ὁ τρίτος Ἐρπυλίων. Πλέοντες καὶ οἱ τρεῖς, ἔφθασαν εἰς τὸν λιμένα τὸν Μυραίων, καλούμενον Ἀδριάκην, καὶ ἐπειδὴ ἦτο κακοκαιρία, ἔμενον ἐκεῖ, ἕως νὰ ἔλθῃ καιρὸς κατάλληλος· οἱ δὲ στρατιῶται ἔχοντες συνήθειαν εἰς τὴν ἀρπαγὴν, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ὅπως ἀγοράσωσι δῆθεν ἄρτους, ἐκ τούτου ἐγένετο μεγάλη σύγχυσις εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Μυραίων διότι ἤρπαζον ὅ,τι εὔρισκον· ὁ δὲ ἅγιος ἄκουσας τὴν σύγχυσιν, ἐπορεύθη εἰς τὸν λιμένα, εὔρε τοὺς στρατηγούς, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· διατὶ ἀξιότιμοι ἀφήσατε τοὺς στρατιώτας καὶ ἦλθον καὶ καταστρέφουν τὴν πόλιν καὶ ἀρπάζουν ὑπηκόων ἀνθρώπων τοῦ βασιλέως τὰ ἑαυτῶν πράγματα καὶ ζημιώνουν αὐτούς; Οἱ δὲ στρατηγοὶ εἶπον· ἡμεῖς δὲν γνωρίζομεν ἅγιε τοῦ Θεοῦ περὶ τούτου τίποτε, διότι ὁ Βασιλεὺς μᾶς ἔστειλεν εἰς τοὺς ἐπαναστατήσαντας Τηφάλους ὅπως τοὺς εἰρηνεύσωμεν. Καὶ ἀμέσως πορευθέντες εἰς τὴν ἀγορὰν ἄλλους ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἔδερον, ἄλλους συνεβούλευον· καὶ οὕτως εἰρηνεύσαν τὰ πράγματα. Τότε ὁ ἅγιος λαβὼν τοὺς στρατηγούς εἰς τὴν Μητρόπολιν φιλοξενήσας αὐτούς ἀρκούντως, καὶ ὡς καλὸς πατὴρ συμβουλεύσας καὶ εὐχηθεῖς, ἀπέστειλεν εἰς τὸν λιμένα τῶν Μυραίων εὐχαριστήμενους.

Καὶ οἱ μὲν στρατηγοὶ μετὰ τοῦ στρατοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον νὰ ἀναχωρήσουν, ὁ δὲ ἅγιος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ πάραυτα βλέπει ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας κλαίοντας καὶ παρακαλοῦντας τὸν ἅγιον ὅπως προφθάσῃ καὶ ἐλευθερώσῃ τρεῖς ἐκ τῶν συγγενῶν των

τοὺς ἐποίους ἀδίκως ὁ δικικητῆς τοῦ τόπου Εὐστάθιος ἐκαταδίκασεν εἰς θάνατον δωροδοκηθεὶς παρὰ τῶν ἐχθρῶν. Γνωρίσας ὁ ἅγιος τὸ ἄδικον τοῦτο καὶ παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς τρεῖς στρατηγούς ἔσπευσε ὁρμαίως μετ' αὐτῶν ὅπως φθάσῃ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης καὶ σώσῃ αὐτούς· συναντῶν δὲ καθ' ὁδὸν ἀνθρώπους ἡρώτα ἐὰν εἶδον αὐτοὺς καὶ πληροφορούμενος ἔσπευδε διὰ νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἐκ τοῦ θανάτου· φθάσας δὲ ἰδρωμένος ἤρπασεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ δημίου τὴν σπάθην ὅπου ἤθελεν ἀποκεφαλίσαι αὐτούς, ἔλυσεν αὐτοὺς ἐκ τῶν δεσμῶν καὶ ἀπέστειλε χαίροντας, οἵτινες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἅγιον Νικόλαον ὅστις τοὺς ἤλευθέρωσε. Διαδοθείσης τῆς φήμης εἰς τὴν πόλιν, ἔτρεχον ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἰς τὸ γεγονός. Ὁ δὲ Εὐστάθιος ἰππεύσας ἔτρεχε νὰ ἰδῇ καὶ αὐτὸς τὸ γεγονός. Ὁ δὲ ἅγιος ὡς εἶδεν αὐτὸν τὸν ἤλεγξε διατὶ ἔκαμεν ἄδικον κρίσιν, δωροδοκηθεὶς, καὶ ἐκαταδίκασε τοὺς ἀθώους ἀνθρώπους· αὐτὸς δὲ ὡμολόγησεν ὅτι ὁ Συμωνίδης καὶ Εὐδόξιος οἱ πρῶτοι τοῦ τόπου ἐμαρτύρησαν περὶ αὐτῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐξέδωκε τοιαύτην ἀπόφασιν· ὁ δὲ ἅγιος διεμαρτυρήθη ἐνώπιον τῶν τριῶν στρατηγῶν ὅτι θὰ καταγγείλῃ τὴν πράξιν εἰς τὸν βασιλέα Μέγαν Κωνσταντῖνον, ὅπως μάθῃ ὅτι εἶναι ἄδικος κριτῆς. Ὁ δὲ Εὐστάθιος ἀκούσας ταῦτα καὶ φοβηθεὶς ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀγίου ζητῶν συγχώρησιν καὶ ὁμολογήσας τὴν ἄδικον κρίσιν ὅπου ἔκαμε· ὁ δὲ ἅγιος συγχωρήσας αὐτὸν ἀπέστειλεν εἰς τὴν πόλιν.

Ταῦτα πάντα εἶδον οἱ τρεῖς στρατηγοί, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ πλοῖον ἀνεχώρησαν καὶ φθάσαντες εἰς Φρυγίαν εἰρήνευσαν τοὺς Ταηφάλους, καὶ ἐπιστρέψαντες εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ προσκυνήσαντες τὸν

βασιλέα, ανέφερον τὴν ὑπόθεσιν πῶς εἰρήνευσαν τοὺς Ταηφάλους· ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς ἐτίμησε καὶ πλεῖστα χαρίσματα τοὺς ἔδωκε, καὶ εἰς μεγαλητέραν τιμὴν τοὺς ἀνύψωσε. Ἄλλὰ τί τὸ μετὰ ταῦτα; ἀκούσατε παρακαλῶ διὰ νὰ γνωρίσητε τί κάμνει ὁ φθόνος εἰς τὸν ἄνθρωπον. Οἱ μὲν τρεῖς στρατηγοὶ ἐκεῖνοι, ὁ Νεποτιανός, ὁ Οὔρσος καὶ Ἐρπυλίων διέτριβον εἰς τὰ βασίλεια, ὡς πρῶτοι τοῦ βασιλέως· φθονεροὶ δὲ τινες ἄνθρωποι τοῦ βασιλέως, μὴ δυνάμενοι νὰ βλέπωσιν αὐτοὺς οὕτω τιμωμένους, ὑπῆγον εἰς τὸν τοῦ βασιλέως ἐπίτροπον Ἀβλάδιον ὀνόματι, καὶ λέγουν· εἶδες τί ἔκαμαν οἱ τρεῖς στρατηγοί; ὁ βασιλεὺς τοὺς ἔπεμψε νὰ εἰρηνεύσουν τοὺς Ταηφάλους, αὐτοὶ δὲ συνεννοηθέντες μετ' αὐτῶν, σκέπτονται νὰ πείσωσι τοὺς μετ' αὐτῶν στρατιώτας νὰ ἐπαναστατήσωσι μετὰ τῶν Ταηφάλων καὶ βασιλεύσωσιν αὐτοί. Ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ ὁ Ἀβλάδιος εἶχε κατὰ νοῦν τὴν ὑπόθεσιν· αὐτοὶ δὲ ὅμως ἰδόντες ὅτι ἄνευ χρημάτων δὲν γίνεται τίποτε, ἔδωκαν εἰς αὐτὸν χρήματα πολλὰ· λαθῶν δὲ οὕτως τὰ χρήματα ἐφυλάκισεν αὐτοὺς, μὴ ἠξέυροντος τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου. Ἐμενον δὲ ἀρκετὸν χρόνον εἰς τὴν φυλακὴν, χωρὶς νὰ ἠξέυρουν τὴν αἰτίαν· οἱ δὲ φθονεροὶ ἐκεῖνοι ἄνδρες φοβούμενοι μὴ φανερωθοῦν εἰς τε τὸν Ἀβλάδιον καὶ τὸν βασιλέα ψεῦσται, ἔφερον εἰς τὸν Ἀβλάδιον καὶ ἄλλα περισσότερα χρήματα καὶ ἐζήτησαν νὰ διατάξῃ ὅπως φονευθῶσι τὸ συντομώτερον, μήπως, δῆθεν, συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν Ταηφάλων ὄντες ἐν τῇ φυλακῇ καὶ ἔλθωσι πρὸς ἀπελευθέρωσίν των. Βλέπων ὁ Ἀβλάδιος ὅτι καὶ εἰς φόνον τὸν βιάζωσι, τρέχει πρὸς τὸν βασιλέα μὲ λυπημένον πρόσωπον καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Μεγαλειότατε, οἱ τρεῖς στρατηγοὶ Νεποτιανός,

Οὐρσος καὶ Ἑρπυλίων ὅπου ἔπεμψας νὰ εἰρηνεύσουν τοὺς Ταηφάλους, αὐτοὶ τοὺς ἔφερον εἰς τὸν ἑαυτὸν τους καὶ σκέπτονται ἵνα ἐπαναστατήσωσι κατὰ τῆς βασιλείας σου, λοιπὸν ἐγὼ τοὺς ἐφυλάκισα, καὶ νὰ διατάξῃς ἢ νὰ φονευθῶσι, ἢ νὰ σκεφθῆς πῶς νὰ ἀπαλλαγῆς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἴδωσι καὶ ἄλλοι καὶ σωφρονοισθῶσι.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς καὶ νομίζων ὅτι ὁ Ἀβλάβιος λέγει ἀλήθειαν, διέταξε νὰ τοὺς ἀναγγείλωσιν ὅτι αὐριοὶ ἀποκεφαλίζονται. Γράψας ὁ Ἀβλάβιος τὴν ἀπόφασιν, ἔστειλεν εἰς τὴν φυλακὴν νὰ τοὺς δεθῆ ἡ ἀγγελία. Ἐλθὼν ὁ δεσμοφύλαξ κλαίων εἰς τὴν φυλακὴν, ἀνήγγειλε τὴν καταδίκην αὐτῶν ἣν ὤρισεν ὁ βασιλεὺς, λέγων ὅτι τὴν αὐριοὶ ἀποκεφαλίζεσθε, ὅτι λοιπὸν ἔχετε νὰ διατάξῃτε διὰ τὰς εἰκογενεῖάς σας καὶ τὰς περιουσίας σας κάμντε τὸ συντομώτερον· καὶ ὁ μὲν δεσμοφύλαξ εἶπε ταῦτα, ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τὴν ἀπόφασιν παρέλυσαν τὰ μέλη των, μὴ γνωρίζοντες διὰ ποίαν αἰτίαν ἐδόθη τοιαύτη καταδικαστικὴ ἀπόφασις δι' αὐτούς. Ἐλεγον δὲ πρὸς ἀλλήλους τί ἐπταίσαμεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ βασιλέως καὶ ἐκαταδικάσθημεν οὕτως; τίς ἡ ἁμαρτία μας καὶ θέλουν νὰ μᾶς φονεύσωσι; Λέγει ὁ Νεποτιανός· ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐβράσασαμεν, ἀδελφοί μου, τώρα ἀνθρώπινος δύναμις δὲν δύναται νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ· ἐνθυμεῖσθε τί συνέβη εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας ἀπὸ τὸν μέγαν Νικολαὸν ὅστις ἠλευθέρωσεν ἐκ τοῦ ἀδίκου θανάτου τοὺς τρεῖς ἄνδρας; ὁ αὐτὸς γνωρίζει δι' ἡμᾶς ὅτι δὲν ἔχομέν τινα νὰ μᾶς βοηθήσῃ· εἰς μεγάλην θλίψιν καὶ ὀδύνην καρδίας εὐρισκόμεθα καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐλευθερώσων ἐκ τοῦ κινδύνου τούτου· ἡ φωνὴ μας ἐξηφανίσθη, ἡ γλῶσσα μας ἐξηράνθη καὶ δὲν δυ-

νάμεθα νὰ δεηθῶμεν· πρόφθασον Κύριε καὶ μὴ παρίδῃς τὴν ἀδικίαν ταύτην, μηδὲ λησμονήσης τὸν θάνατόν μας· ἐλευθέρωσόν μας ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἐχθρῶν μας· πρόφθασον εἰς βοήθειαν ἡμῶν διτι αὖριον θανατούμεθα. Καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ φυλακῇ ἄλην τὴν νύκτα οὕτως ἐδέοντο τοῦ Θεοῦ. Βλέπων ὁ Θεὸς τὴν ἀδικίαν, καὶ θέλων νὰ δοξάσῃ τὸν ἅγιον, τί οἰκονόμησε; Τὴν νύκτα ἐκείνην πρὸς τὸ ἐξημέρωμα φαίνεται ὁ Μέγας Νικόλαος εἰς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον, καὶ τοῦ λέγει· βασιλεῦ, τοὺς τρεῖς ἄνδρας ὅπου θέλεις νὰ φονεύσῃς, σήκω γρίγωρα καὶ ἐλευθέρωσέ τους, εἴτε ἄλλως θὰ κάμω δέησιν εἰς τὸν Θεὸν νὰ σοῦ κόψῃ τὴν ζωὴν. Λέγει ὁ βασιλεύς, ποῖος εἶσαι σὺ ὅπου μὲ φοβερίζεις; καὶ πῶς ἤλθες τόρα παρὰ τὴν ὥραν εἰς τὰ βασίλεια; Ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη· ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Μυραίων Νικόλαος, καὶ μὲ ἔστειλεν ὁ Θεὸς νὰ σοῦ εἰπῶ, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃς τοὺς τρεῖς ἀδικουμένους. Παρευθὺς ὁ βασιλεὺς ἐξύπνησεν, ὁ δὲ ἅγιος ἐπῆγε καὶ εἰς τὸν ἑπαρχὸν Ἀβλάβιον καὶ τοῦ λέγει· Ἀβλάβιε, εἰς τὸν νοῦν βεβλαμμένε, διατι ἔλαβες χρήματα καὶ ἀδίκησας τοὺς τρεῖς ἄνδρας οἱ ὁποῖοι καθόλου δὲν ἔπταισαν; γρίγωρα νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃς, διότι θὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν καὶ θὰ σοῦ κόψῃ τὴν ζωὴν. Ὁ Ἀβλάβιος ἐρωτήσας, τίς εἶσαι σὺ; ὁ ἅγιος εἶπεν· ἐγὼ εἶμαι ὁ Νικόλαος ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Μυραίων. Ταῦτα εἶπεν ὁ ἅγιος, καὶ παρευθὺς ἐξύπνησεν ὁ Ἀβλάβιος, καὶ ἐσκέπτετο τί ἐσήμαινε τὸ δράμα.

Σκεπτόμενος ὁ Ἀβλάβιος ἔφθασαν οἱ ὑπηρέται τοῦ βασιλέως Κωνσταντῖνου καὶ τοῦ λέγουν· σπεῦσον διτι ὁ βασιλεὺς σὲ ζητεῖ· ὑπῆγεν ἀμέσως, ὁ δὲ βασιλεὺς ἤρχισε νὰ τοῦ διηγῆται τὸ ὄνειρον ὅπου εἶδε. Λέγει ὁ Ἀβλάβιος. Βασιλεῦ, καὶ ἐγὼ τὸ αὐτὸ ὄνειρον εἶδα εἰς

τὸν ὕπνον μου, δὲν δύναμαι δὲ νὰ καταλάβω τί συμβαίνει· λοιπὸν ἄς φέρωμεν τοὺς τρεῖς ἄνδρας νὰ τοὺς ἐξετάσωμεν. Τοὺς ἔφεραν λοιπὸν, καὶ τοὺς λέγει ὁ βασιλεὺς τί μαγείας ἐκάματε καὶ εἶδαμεν αὐτὰ τὰ φοβερὰ ὄνειρα καὶ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ κοιμηθῶμεν; ἐκεῖνοι δὲ ἔδλεπον ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ ἔκλαιον. Βλέπων ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐκ τῶν δακρῦων καὶ ἐκ τοῦ φόβου δὲν ἠδύναντο νὰ ἀπαντήσουν, τοὺς ὠμίλησε μὲ ἡμερότητα, καὶ τοὺς λέγει· ἀποκρίθητέ μοι, καὶ μὴ φοβῆσθε ἔμπροσθεν τοῦ φίλου σας βασιλέως. Βλέποντες αὐτοὶ τὴν ἡμερότητα τοῦ βασιλέως, εἶπον μετὰ δακρῦων. Ὁ βασιλεὺς, μαγείας ἡμεῖς δὲν ἠξέυρομεν, οὔτε καὶ λόγον ἄσχημον κατὰ τῆς βασιλείας σου εἶπαμεν ποτέ, μάρτυρα ἔχομεν τὸν Θεόν, ὅστις βλέπει τὰ πάντα· ἐὰν δέ ποτε ἐσκέφθημεν κακὸν κατὰ τῆς βασιλείας σου, σὲ ὀρκίζομεν εἰς τὸν Θεὸν μὴ λυπηθῆς καθόλου καὶ ἡμᾶς καὶ ὄλον τὸ γένος μας, ἀλλὰ νὰ μᾶς ἐξολοθρεύσης. Ἡμεῖς, ὦ βασιλεὺς, ἔχομεν παραγγελίαν ἐκ τῶν γονέων μας, νὰ σεβώμεθα πρῶτον τὸν Θεόν, καὶ δεῦτερον τὸν βασιλέα. Ταῦτα μελετῶντες δταν μᾶς ἔστειλας εἰς τὴν Φρυγίαν πρὸς τοὺς Ταηφάλους, κατεφρονήσαμεν ὅλα καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐτελειώσαμεν τὸ θέλημά σου καὶ ἠλπίζαμεν νὰ μᾶς τιμήσης, τώρα δὲ βλέπομεν, οὐ μόνον ἀτιμίαν ἀντὶ τιμῆς, ἀλλὰ καὶ θάνατον ἀπολαμβάνομεν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκατεπράυνεν ἡ καρδιά του καὶ λέγει μὲ ἰλαρότητα πρὸς ἐκείνους. Εἰπέτε μοι τίνα ἄγιον ἐπεκαλέσθητε εἰς τὴν φυλακὴν κατὰ τὴν νύκτα ταύτην; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον· ὦ βασιλεὺς πολυχρονεμένε, οὕτως ἐπεκαλούμεθα τὸν Θεὸν κλαίοντες, Κύριε Κύριε, ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ὁ ἐλευθερώσας ἐκ τοῦ ἀδίκου θανάτου τοὺς

τρεις ἄνδρας εἰς τὰ Μύρα, αὐτὸς ἐλευθέρωσον καὶ ἡμᾶς ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν ταύτην. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς ἤκουσε τὸ ὄνομα τοῦ Νικολάου, λέγει πρὸς αὐτούς· καὶ τίς ἐστὶν ὁ Νικόλαος ὅπου λέγετε καὶ τίνι τρόπῳ ἐλευθέρωσε τοὺς τρεῖς ἄνδρας εἰς τὰ Μύρα, εἶπετέ με καταλεπτῶς.

Ἀπεκρίθη ὁ Νεποτιανὸς καὶ λέγει πρὸς τὸν βασιλέα. Ἡμεῖς, μεγαλειότατε, δταν ἦτο νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν μεγάλην Φρυγίαν πρὸς τοὺς Ταηφάλους, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἦτο ἀκατάλληλος ἀράξαμε τὸ πλοῖον εἰς τὸν Ἀδριακὴν τὸν λιμένα τὸν Μυραίων, ἐν ᾧ ἦλθεν ὁ μητροπολίτης τῶν Μυραίων Νικόλαος, ὅστις μᾶς ἐπεριποιήθη ἄνθρωπος ἐνάρτος καὶ ἅγιος, ὅπου ὁ τόπος ἐκεῖνος εἶναι γεμάτος ἀπὸ θαύματα ἅτινα κάμνει καθ' ἐκάστην, καὶ ἄκουσον βασιλεῦ πῶς τὸν εὐλαβῶνται οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου, ὡς καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ τόπου Εὐστάθιος ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς βασιλείας σου. Τινὲς ἄρχοντες τοῦ τόπου ἐσυκοφάντησαν τρεῖς ἄνδρας, καὶ ὁ Εὐστάθιος ὤρισε κατὰ τὸν νόμον νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσουν, ὡς καὶ ἡμεῖς οἱ ἄθλιοι μέλλομεν σήμερον νὰ πάθωμεν, καὶ ὡς οἱ συγγενεῖς ἐκείνων ἔδραμον εἰς τὸν ἀρχιερέα Νικόλαον, καὶ ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας του κλαίοντες καὶ λέγοντες· βοήθησόν μας, δοῦλε τοῦ Χριστοῦ, ταύτην τὴν ὥραν, ὅτι ὁ Εὐστάθιος ἀδίκως διέταξε νὰ φονεύσουν τρεῖς ἄνδρας ἐκ τῶν συγγενῶν μας, χωρὶς νὰ πταίσουν τίποτε· ὡς ἤκουσεν ὁ ἀρχιερεὺς ταῦτα σκεύδων ἤρπασεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ στρατιώτου τὴν σπάθην δι' ἧς ἤθελεν ἀποκεφαλίσαι αὐτούς, καὶ οὐδεὶς ἐναντίον του εἶπέ τι ἂν δὲν ἔπραξε καλά, οὐδὲ ὁ Εὐστάθιος εἶπε τίποτε, μάλιστα ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του ζητῶν συγχώρησιν. Ὅλα αὐτά, ὦ βασιλεῦ, εἶ-

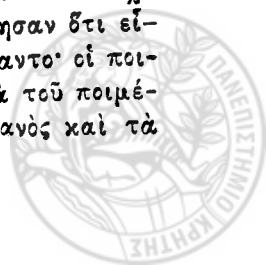
δαμεν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μας, ἐνθυμούμενοι δὲ τὸ καλὸν ὅπερ ἔκαμεν εἰς τοὺς τρεῖς ἐκείνους ὁ ἅγιος, ἐπεκαλέσθημεν μετὰ δακρύων τὸν Θεόν, νὰ προφθάσῃ δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου καὶ εἰς βοήθειαν ἡμῶν. Ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς κατενύγη καὶ λέγει πρὸς τοὺς τρεῖς ἐκείνους, ἐγὼ χαρίζω τὴν ζωὴν σας, καὶ νὰ γνωρίζετε δι' χάριν τοῦ ἀρχιερέως ἐκείνου ἠλευθερώθητε ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ ὑπάγετε νὰ γίνετε καὶ μοναχοὶ παρ' αὐτοῦ γρήγορα, καὶ νὰ τοῦ εἰπῆτε δι' τοῦ ἤκουσα καὶ νὰ μὴ μὲ φοβερίζῃ. Ταῦτα εἶπεν ὁ βασιλεὺς, τοὺς ἔδωκε καὶ ἐν χρυσοῦν Εὐαγγέλιον καὶ ἐν χρυσοῦν θυμιατήριον κεκοσμημένον μὲ πολυτίμους πέτρας, καὶ δύο μεγάλας κεχρυσωμένας λαμπάδας νὰ τὰς ὑπάγουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅπου ἀρχιεράτευεν ὁ μέγας Νικόλαος. Οἱ δὲ λαβόντες ταῦτα ἀνεχώρησαν εἰς τὸν ἅγιον καὶ ἔγιναν μοναχοί, καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων των, ἄλλα μὲν ἐδώρησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου, ἄλλα εἰς πτωχοὺς, καὶ ἄλλα εἰς τοὺς συγγενεῖς των.

Περὶ τοῦ θαύματος τούτου ἄς παύσω διηγούμενος ἐπειδὴ ἀρκετὰ εἶπον ἄς διηγηθῶ δὲ καὶ περὶ ἄλλου, ὅπου εἰς τὴν ζωὴν του ἔκαμε, ἔπειτα θὰ εἶπω ὅσα μετὰ θάνατον ἔκαμε, καὶ ἔπειτα σὺν Θεῷ θὰ καταπαύσω τὸν λόγον μου. Ναῦται ποτε ἐκινδύνευον νὰ πνιγοῦν ταξειδεύοντες, ἀκούοντες δὲ τὰ περὶ τοῦ ἁγίου, ἐπεκαλέσθησαν αὐτόν, καὶ εἶπον ἅγιε Νικόλαε, βοήθησόν μας τὴν ὥραν ταύτην, διότι πνιγόμεθα. Καὶ παρευθὺς ἐφάνη ὁ μέγας Νικόλαος εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου, καὶ λαβὼν τὸ τιμῶνιον ἐκυβέρνα· καὶ εἰς τοὺς ναύτας εἶπε· μὴ φοβῆσθε, ἐγὼ εἰμι μὲ ἐσᾶς· μὲ ἐπεκαλέσθητε καὶ ἤλθον πρὸς βοήθειάν σας· καὶ μετ' ὀλίγον ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος, ἡ θάλασσα ἡσύχασε καὶ ὁ ἅγιος ἔγεινεν ἄφαντος. Τότε

εἶπον οἱ ναῦται ὡς ἀράξωμεν τὸ πλοῖόν μας εἰς τὸν λι-
μένα τῶν Μυραίων καὶ νὰ υπάγωμεν πρὸς τὸν ἅγιον Νι-
κόλαον, ἵνα τὸν εὐχαριστήσωμεν διὰ τὴν βοήθειαν ἧου
μας ἔκαμε, νὰ ἴδωμεν δὲ καὶ τὸ πρόσωπόν του, ἧου δὲν
τὸν ἔχομεν ἰδῆ. Ἐξῆλθον εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐρώτησαν,
ποῦ εἶναι ὁ ἀρχιερεὺς· τοὺς εἶπον ὅτι τῶρα ἐπήγαινε εἰς
τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τοὺς ἱερεῖς του. Ἐσπευσαν νὰ τὸν
φθάσουν καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸν εὗρον καὶ
ἐκ τοῦ σχήματος τὸν ἐγνώρισαν ὡς τὸν εἶδον εἰς τὴν θά-
λασσαν, διότι ἄλλοτε δὲν τὸν εἶχον ἰδεῖ καὶ πεσόντες εἰς
τοὺς πόδας του ἔλεγον. Εὐχαριστοῦμέν σε δοῦλε τοῦ
Θεοῦ διότι ἐάν δὲν ἐπρόφθανες ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπνιγό-
μεθα. Ἐκεῖνοι μὲν οὕτως ἔλεγον καὶ ἐδιηγούντο τὴν
ὑπόθεσιν. Ὁ δὲ ἅγιος ὡς προορατικὸς ἧου ἦτο, καὶ
ἔχων πνεῦμα ἅγιον, ἐγνώρισεν ὅτι δὲν ἦτο καθαρὰ ἡ
καρδιά των καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς διδάσκη, λέγων· παρα-
καλῶ σας τέκνα μου νὰ θεωρήσητε τῶν καρδιῶν σας
καὶ τοῦ νοῦς σας τὰς βουλάς καὶ τὰ νοήματα καὶ νὰ
τὰ διευθύνητε εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· διότι ἂν ἐκ τῶν
ἀνθρώπων κρυπτόμεθα καὶ φαινόμεθα καλοί, ἐκ τοῦ
Θεοῦ ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κρυφθῶμεν, ὅτι, «ὁ ἄν-
θρωπος βλέπει εἰς πρόσωπον, ὁ δὲ Θεὸς εἰς καρδίαν».
Ἀκούσατε τί ἡ γραφὴ λέγει. Μὴ κάμνετε τὸ κακὸν
νὰ μὴ ἐπέλθῃ εἰς ὑμᾶς, ἀλλὰ ποιεῖτε τὸ καλόν, καὶ μὴ
μολύνετε τὸ σῶμά σας διότι ὡς λέγει ὁ θεῖος Παῦλος,
«σεῖς εἰσθε ναὸς Θεοῦ, καὶ εἴτις χαλᾷ τὸν ναὸν τοῦ
Θεοῦ, θὰ χαλάσῃ τοῦτον ὁ Θεός· ἐάν οὕτω κάμνετε θὰ
ἔχετε πάντοτε τὸν Θεὸν βοηθόν. Ὁ μὲν ἅγιος ἀνεχώρη-
σεν εἰς τὴν Μητρόπολιν· οἱ δὲ ναῦται ὠφεληθέντες ἐκ
τῆς διδαχῆς του μᾶλλον ἢ ἀπὸ τὴν βοήθειαν τῆς θα-

λάσσης, ἀνεχώρησαν εἰς τὸν τόπον τους, δοξάζοντες τὸν Θεὸν καὶ εὐχαριστοῦντες τὸν ἅγιον.

Περὶ τῶν θαυμάτων ὅπου ἔκαμεν εἰς τὴν ζωὴν του ἁς καταπαύσω τὸν λόγον ἐπειδὴ παρῆλθεν ἀρκετὴ ὥρα καὶ πρέπει νὰ τελειώσω τὴν διήγησιν. Τώρα νὰ διηγηθῶ καὶ περὶ τῶν θαυμάτων ἅτινα ἔκαμε μετὰ θάνατον καὶ πῶς ἐκοιμήθη. Γράφει ὁ λόγος του ὅτι ἦτο τοιοῦτος εἰς τὴν θεωρίαν, ὥστε ἂν καὶ δὲν τὸν εἶχεν ἰδεῖ ποτέ τις, ἂν τὸν εἶδεν ἐν μέσῳ πολλῶν ἀνθρώπων τὸν ἐγνώριζεν ἐκ τοῦ ἤθους τοῦ ἀγγελικοῦ ὅπου εἶχε· τόσον ἔλαμπε τὸ πρόσωπόν του, τόσον ἦτο θεωρητικός, ὥστε καὶ πολλάκις ἂν τὸν συναπαντοῦσαν καδ' ὄδον ἀρκετοὶ ἄνθρωποι χωρὶς νὰ τοὺς διδάξῃ, ἀμέσως ἐπέστρεφον εἰς θεογνωσίαν ἐκ τῆς θεωρίας τοῦ προσώπου του· καὶ λυπημένος ἂν τις ἐπήγαινε νὰ εἰπῇ τὸ παράπρον του εἰς αὐτόν, μόνον νὰ τὸν εἶδεν, ἔχανε τὴν λύπην του καὶ ἤρχετο εἰς χαρὰν· πολλοὶ πτωχοὶ λυπημένοι βλέποντές τον ἐχαίροντο καὶ εὐφραίνοντο. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἦτο ἄνθρωπος, ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ· ἀσθενήσας δὲ μικρὸν ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ, καὶ τὸ μὲν σῶμά του ἀφῆκεν ἐν τῇ γῆ διὰ πολλῶν ἀνθρώπων ὠφέλειαν· ἡ δὲ ψυχὴ του ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανὸν μετὰ χαρᾶς καὶ ὑμνωδίας ἀγγέλων· καὶ οἱ μὲν ὄρφανοὶ καὶ πτωχοὶ ἔκλαυσαν ὅτι ἔχασαν τὸν πατέρα των καὶ ἀπεστερήθησαν τὸν κυβερνήτην των, οἱ ξένοι καὶ οἱ Μυραῖοι καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἐθρήνησαν, ὅτι ἔχασαν τοιοῦτον ποιμένα καὶ διδάσκαλον, οἱ δὲ ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι ἐχάρησαν ὅτι ἐδέχθησαν τοιοῦτον ἅγιον· οἱ μάρτυρες εὐφράνθησαν ὅτι εἶδον τὸν συμμάρτυρα, οἱ δίκαιοι ἠγαλλιάσαντο· οἱ ποιμένες καὶ διδάσκαλοι ὅτι ἠνώθησαν μετὰ τοῦ ποιμένου. Τί λέγω τὰ κατὰ μέρος; ὅλος ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ

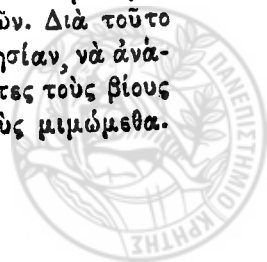

τάγματα τῶν ἁγίων καὶ δικαίων, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεὸς ἐχάρη τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἄπειρα ἔκαμεν ὁ ἅγιος θαύματα, ἀλλ' ἐγὼ διὰ συντομίαν θά διηγήσῃ μόνον ἕν ἢ δύο.

Εἰς τὰ Μύρα ὅπου ἦτο ὁ ἅγιος, ἔκαμαν οἱ χριστιανοὶ Ἐκκλησίαν μεγάλην ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ κατ' ἔτος συναθροίζοντο ἐκ τῶν περιχώρων καὶ ἔκαμνον πανήγυριν, ὡς καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν μερῶν. Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθον εἰς ἕν πλοῖον τινὲς χριστιανοὶ ἐκ μακρυνοῦ μέρους, νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ Μύρα χάριν προσκυνήσεως τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου· διὰ νὰ ἐμποδίση τοὺς χριστιανοὺς ἐκείνους ὁ διάβολος ἀπὸ τὴν προσκύνησιν, ὡς καὶ ἄλλους τινάς, τί ἐμεθοδεύθη; Ἐνθυμεῖσθε τί ἐδιηγήθη, ὅτι ὁ ἅγιος ἐκρήμνισεν ἕνα βωμὸν ἑλληνικὸν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ ἔφυγον ἀπ' ἐκεῖ οἱ δαίμονες κλαίοντες, καὶ ἔλεγον· ἀδίκησάς μας ἀδικητὰ Νικόλαε! ὁ πρῶτος δαίμων τοῦ βωμοῦ θέλων νὰ κάμη κακὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, μετεμορφώθη εἰς σχῆμα γυναικὸς πτωχῆς καὶ γραΐας ἧτις ἐβάστα ἕν λαδικὸν γεμάτο ἔλαιον, καὶ καθ' ἣν ὄραν ἐσυναζόντο οἱ χριστιανοὶ νὰ ἔμβουν εἰς τὸ πλοῖον ἐνεφανίσθη καὶ λέγει τοὺς· ποῦ πηγαίνετε ἀδελφοί μου; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον, εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας νὰ προσκυνήσωμεν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου. Λέγει ἡ πτωχὴ ἐκείνη γραΐα· σὰς παρακαλῶ, ἀδελφοί μου, λάβετε τοῦτο τὸ λαδικὸν μὲ τὸ ἔλαιον νὰ τὸ ὑπάγετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου νὰ ἀνάψητε τὴν κανδύλαν νὰ καθῆ διὰ τὴν ἁμαρτωλὴν μου ψυχὴν· ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω μὲ ἐσὰς, διότι φοβοῦμαι τὴν θάλασσαν ἐπειδὴ ζαλίζομαι εἰς τὸ πλοῖον καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔρχομαι· ὅθεν σύρτε το σεῖς, καὶ θὰ ἦναι ἰδικόν σας καὶ ἰδικόν μου κα-

λόν. Καὶ ὁ μὲν δαίμων παρεκάλει τοὺς ναῦτας ταῦτα λέγων· ἐκεῖνοι δὲ ἀγνοοῦντες τὴν τέχνην τοῦ δαίμονος τὸ ἐπῆραν καὶ ἔπλεον ὅλην τὴν ἡμέραν. Περὶ τὸ μεσονύκτιον φαίνεται ὁ ἅγιος εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ τοῦ λέγει, τὸ λαδικὸν ὅπου σᾶς ἔδωκε ἡ πτωχὴ ἐκείνη, ἅμα ἐξημερώσῃ νὰ τὸ ῥίψῃτε εἰς τὴν θάλασσαν ὅτι εἶναι τέχνη τοῦ διαβόλου νὰ καῖ ἡ ἐκκλησία μου, καὶ ἐὰν ἰδῆτέ τι φοβερὸν καὶ παράδοξον εἰς τὴν θάλασσαν, μὴ φοβηθῆτε· ὅτι ἐγὼ θὰ σᾶς βοηθήσω νὰ μὴ πάθετε τίποτε. Τὸ πρῶτ' ἅμα ἐξημέρωσεν ἐδιηγήθη ὁ πλοίαρχος τὸ δράμα, καὶ λαβὼν τὸ λαδικὸν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἅμα τὸ ἔρριψε, φλόγα μεγάλη ἀνέβη ἐκ τῆς θάλασσης, καὶ καπνὸς βρωμερὸς πολὺς ὡς ἀπὸ θειάφι· ἡ θάλασσα ἐσχίσθη καὶ ἐπέτα τὸ ὕδωρ ὑψηλὰ ὅπου ἐκινδύνευε νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ πλοῖον· οἱ ναῦται ἀποροῦσαν ἐκ τοῦ φόβου των καὶ ἔπεσαν κάτω κλαίοντες καὶ ἔλεγον μεγαλοφώνως, ἅγιε Νικόλαε, βοήθησόν μας καὶ πρόφθασον ὅτι βυθιζόμεθα. Μετὰ ἱκανὴν ὥραν μόλις ἐπράυνεν ἡ τρικυμία, ἐχάρησαν οἱ ναῦται δοξάζοντες τὸν Θεὸν καὶ τὸν μέγαν Νικόλαον.

Αὕτῃ εἶναι ἡ πολιτεία καὶ αἱ πράξεις τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀδελφοί μου Χριστιανέ, ὅστις ἐδούλευσε τὸν Θεὸν ὀλοψύχως, καὶ ὁ Θεὸς ἐτίμησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ· ὅστις ἔσπευδε νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἀντημεῖφθη χιλιοπλασίως. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς οἱ ἀκούοντες καὶ ἀναγινώσκοντες τὰ κατορθώματα αὐτοῦ πρέπει νὰ τὸν μιμηθῶμεν διὰ νὰ ἀρέσωμεν εἰς τὸν Δεσπότην Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συναθροίζόμεθα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ ἀναγινώσκονται τὰ ἱερὰ βιβλία καὶ ἀκούοντες τοὺς βίους καὶ τὰ ἔπαθλα τῶν ἁγίων ἀνδρῶν νὰ τοὺς μιμώμεθα.

Διότι ἂν μόνον ἀκούωμεν καὶ δὲν πράττωμεν, θὰ τιμωρηθῶμεν περισσότερο, διότι λέγει ὁ Κύριος εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅτι· « ὁ γνοὺς καὶ μὴ ποιήσας, πολλὰ δαρήσεται ». Ἀλλοίμονον ἀδελφοί μου εἰς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἔπου ἀκούομεν καὶ δὲν πράττομεν, διδασκόμεθα καὶ δὲν ὑπακούομεν, εἴμεθα Χριστιανοὶ καὶ δὲν ποιοῦμεν τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ, τί τὸ ὄφελος; Ἐὰν εἰπῆς εἰς ἀσθενῆ ὅτι εἶναι ὑγιῆς τί τὸν ὀφέλησας; ἢ εἰς πτωχὸν ὅτι εἶναι πλούσιος, μήπως μὲ τὸν λέγον τὸν ἐπλούτισας; Οὕτως εἶναι καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς· μήπως ἂν εἴπωμεν ὅτι εἴμεθα Χριστιανοὶ καὶ δὲν φυλάττωμεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ, ὀφελούμεθα τίποτε; ὕλικῶς κερδίζει ὁ ἄνθρωπος καὶ πλουτεῖ ὅταν ἐργάζεται καὶ δὲν σταματᾷ τὴν ἐργασίαν του. Καὶ ἄλλιν πνευματικῶς πλουτεῖ, ὅταν ἐργάζεται τὴν ἀρετὴν καὶ δὲν παύη μέχρις ἐσχάτης ἀναπνοῆς. Σπεύσωμεν λοιπὸν καὶ μὴ ἀποκάμωμεν πράττοντες τὸ ἀγαθὸν ἵνα δοξασθῶμεν καὶ βραβευθῶμεν παρὰ τοῦ μισθαποδότου Χριστοῦ, ὅτι βραβεύει τοὺς ἐργαζομένους τὸ ἀγαθὸν αἰώνιως, καὶ τιμωρεῖ εἰς αἰώνιον καταδίκην τοὺς ἀθλίους ἁμαρτωλοὺς. Πρέπει λοιπὸν νὰ συνδέσωμεν τὴν πίστιν μετὰ τῶν ἔργων ἵνα βραβευθῶμεν· διότι ὁ θεῖος Ἰάκωβος λέγει εἰς τὴν καθολικὴν αὐτοῦ ἐπιστολὴν δι' ἐκείνους οἵτινες ἔχουν πίστιν ἄνευ ἔργων. « Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἂν πίστιν τις ἔχη, ἔργα δὲ μὴ ἔχων, μὴ δύναται ἢ πίστις σῶσαι αὐτόν; ἂν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ λειπόμενοι ὡς τῆς ἐφημέρου τροφῆς· εἶπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε· μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; οὕτω καὶ ἡ πίστις ἄνευ ἔργων νεκρὰ ἐστὶ καθ' ἑαυτὴν ».

Ἦγουν, τί ὠφελεῖ, ἀδελφοί μου, ἐάν τις πεινᾷ καὶ εἴ-
πετε εἰς αὐτόν, πορευθήτι εἰς τὸν Ἥλιον, κάθησον νὰ ζε-
σταθῆς καὶ θὰ χορτάσῃς, καὶ δὲν δώσετε τὰ πρὸς τροφήν;
ἢ γυμνὸς καὶ εἶπετε αὐτῷ ὑπαγε εἰς τὴν θάλασσαν κο-
λύμβησον καὶ θὰ συνηθίσῃς εἰς τὸ ψῦχος. Διὰ τοῦτο ἡμεῖς
οἱ Χριστιανοὶ ὀφείλομεν νὰ εὐεργετῶμεν τοὺς ἐνδεεῖς ἀ-
δελφοὺς ἡμῶν συντρέχοντες εἰς τὰς ἑαυτῶν χρείας, ἵνα
καὶ ὁ Κύριος εὐσπλαγχνισθῇ καὶ ἡμᾶς καὶ δὲν ἀφήσῃ τὸν
πονηρὸν διάβολον νὰ ἀρπάσῃ τὰς ταλαιπύρους ψυχὰς
ἡμῶν καὶ ἀπογυμνώσῃ τῆς θείας χάριτος καὶ ὑστερηθῶμεν
τῆς τροφῆς ἐκείνης τῆς οὐρανοῦ καὶ μείνωμεν γυμνοὶ καὶ
τετραχηλισμένοι ἐκ τῆς ἀφθάρτου ἐκείνης ἐνδυμασίας μὴ
ἔχοντες τὸ ἐνδυμα γάμου καὶ ἰδῆ ἡμᾶς ὁ Κύριος οὕτω
«μὴ ἔχοντες ἐνδυμα γάμου» «καὶ μείνομεν ἔξω τοῦ νυμ-
φῶνος Χριστοῦ». Ἄς κλαύσωμεν καὶ ἄς παρακαλέσωμεν
τὸν Κύριον, ἵνα μᾶς ἀξιώσῃ τῆς Βασιλείας του, διὰ πρε-
σβειῶν τῆς Πανυπερευλογημένης Θεοτόκου τῆς μητρὸς
αὐτοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ θαυμα-
τουργοῦ, τοῦ προστάτου τῶν ἀδυνάτων καὶ πτωχῶν ἡμῶν
τῶν Χριστιανῶν.

*Ὁ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀξία,
μόνον σὺν Χριστῶν ἀνήκει τῆς καρδίας ἡ λατρεία.
Τὴν ὁποῖαν πρέπει πάντες νὰ προσφέρωμεν μὲ σίβας,
ἵνα μᾶς ἐλευθερώσῃ ἐκ τῆς φοβερᾶς ἡμέρας.
Καὶ ἀκούσομεν τὸ δεῦτε ἅπαντες οἱ τεθλιμμένοι,
βασιλείαν τοῦ Πατρὸς μου λάβετε, ᾧ εὐλογημένοι.*

Τιμάται λεπτῶν 20.

